

АНОТАЦІЇ

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ В СІЛЬСЬКІЙ ШКОЛІ

Наталія Грона

Створення методичного конструктора з орфографії в процесі підготовки майбутнього вчителя початкової школи

Стаття присвячена проблемі теоретико-методичної підготовки майбутніх учителів початкових класів у сучасних умовах модернізації освіти. У процесі підготовки значне місце приділяється засвоєнню матеріалу з методики навчання орфографії шляхом створення методичного конструктора з використанням комп'ютерних технологій. Шляхи підвищення якості професійної підготовки вчителів початкової школи передбачають піднесення не тільки теоретичного рівня їхніх знань про зміст і структуру початкового курсу рідної мови, сучасні методи і прийоми її викладання, а й вироблення в студентів практично-методичних умінь, необхідних їм для навчання дітей мови, розвитку самостійності, інтересу до творчої педагогічної діяльності.

Ключові слова: практично-методична підготовка, ефективність навчання, методичний конструктор з орфографії.

Алла Кузнєцова

Естетичне виховання вихователів засобами музичного мистецтва у контексті фахової підготовки у педагогічних коледжах

У статті проаналізовано проблему необхідності естетичного виховання майбутніх вихователів у педагогічних коледжах, розкрито сутнісний взаємозв'язок між фаховою підготовкою кадрів дошкільної освіти, формування їх естетичних смаків засобами музичного мистецтва та естетичним вихованням дітей дошкільного віку у вітчизняних дошкільних закладах.

Ключові слова: естетичне виховання, фахова підготовка вихователів, естетичне виховання дітей засобами музики.

Ірина Кухарчук

Формування професійного мовлення у майбутніх вчителів початкових класів

У статті розглянуто проблему формування усного і писемного професійного мовлення у студентів педагогічних факультетів на заняттях з української мови за професійним спрямуванням. З'ясовано сучасні підходи до мовної підготовки майбутніх вчителів початкових класів, а також висвітлено особливості змісту, форм, принципів, методів навчання професійного мовлення студентів.

Ключові слова: професійне спілкування, усне і писемне мовлення, комунікативно-діяльнісний підхід.

Василь Моштук

Теоретико-методологічні засади формування проектно-технологічної культури майбутнього вчителя трудового навчання сільської школи

У статті висвітлено умови формування проектно-технологічної культури майбутніх вчителів трудового навчання у процесі їх проектно-технологічної діяльності. Проаналізовано об'єкти проектування для учнів сільської школи.

Ключові слова: технологія, проект, проектування, проектна діяльність, проектно-технологічна культура.

Світлана Сергійко

Інновації в організації науково-дослідницької роботи майбутніх педагогів

У статті представлений авторський досвід використання інновацій в організації науково-дослідної роботи студентів з метою підвищення якості професійної освіти майбутніх учителів. Результати НДР описані в теоретичній моделі організації науково-дослідної роботи студентів різних курсів, методика реалізації даної моделі в процесі професійної підготовки педагогічних кадрів. Вона заснована на зміні класичного підходу в організації НПС (надання студентам розробленої тематики курсових і дипломних робіт) на інноваційну (науково-дослідні групи), включаючи етап вивчення інтересів і схильностей кожного студента в області педагогіки і психології; етап складання індивідуальної траєкторії проведення НПС і етап реалізації, рефлексії і корекції індивідуальної траєкторії НДР як суб'єктної діяльності. Отримані результати констатували, що позиція наукового керівника при такій організації НПС: ініціація суб'єктного дослідницького досвіду, розвиток індивідуальності кожного студента; позиція студента – вільний вибір НДР, самопізнання, самовизначення, самореалізація. У статті наводяться результати практичної реалізації розробленої іноватики в практиці підготовки студентів педагогічного факультету Гродненського державного університету імені Янки Купали (Республіка Білорусь).

Ключові слова: інновації, професійна освіта.

Світлана Совгіра

Технологія та організація природоохоронних заходів у рамках міжнародних акцій

Розкрито технологічні та організаційні аспекти проведення природоохоронних заходів та операцій в рамках міжнародних акцій. Висвітлено їх мету, завдання, етапи та критерії оцінювання. Детально розкрито технологічні й організаційні моменти операції «Посади своє дерево», проведення оперативної, рейдової, просвітницької, пропагандистсько-агітаційної роботи.

Ключові слова: природоохоронні заходи, міжнародні природоохоронні акції, екологізація навчального середовища.

Елена Шишлевская

Суцність і компоненти професійної підготовки спеціаліста дошкільного образования к роботі з дітьми в поліетнічному соціумі

У статті визначено основні напрямки професійної підготовки майбутнього фахівця дошкільного виховання до роботи з дітьми у поліетнічному соціумі. Розглянуто структуру діяльності педагога та компоненти полікультурної компетентності.

Ключові слова: «полікультурна компетентність», «діяльнісний підхід», аспекти навчально-виховного процесу», «поліетнічний соціум».

Микола Яровий, Петро Товбушенко, Світлана Зінцова

Активізація пізнавальної діяльності студентів у процесі здійснення міжпредметних зв'язків на заняттях з фізики

У даній статті автори намагались розкрити проблему активізації пізнавальної діяльності студентів у процесі реалізації міжпредметних зв'язків на заняттях з фізики; розглянуто питання використання демонстраційного експерименту та виконання лабораторних робіт, завдяки яким у студентів розвивається інтерес до знань, можливість переконатись у взаємозв'язку фізики з іншими науками – насамперед з математикою, хімією, біологією, технікою та ін. Теоретично і практично обґрунтована методика активізації пізнавальних інтересів студентів під час їх ознайомлення з цікавими матеріалами з життя вчених, які відіграли важливу

роль у наукових відкриттях у галузі фізики. Авторами розроблено лабораторно-практичні завдання, які мають високий потенціал закріплення набутих знань, подано теми лабораторних робіт, які спонукають студентів до пізнання та дослідження фізичних явищ. Знання, отримані під час лекцій, самостійної роботи та розв'язування задач, дають можливість студентам використати їх під час практичних досліджень, сформулювати власну думку та зробити висновок про роль науки фізики в системі наук.

Ключові слова: активізація навчально-пізнавальної діяльності, міжпредметні зв'язки, практичні і лабораторні роботи, студент, викладач, вчений.

ДИДАКТИКА, МЕТОДИКА, НОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Ірина Андрощук

Візуалізація навчальної інформації під час викладання дисципліни «Педагогічна майстерність»

Висвітлено проблему пошуку нових форм подачі навчальної інформації для сучасних студентів у зв'язку з недоцільністю використання традиційних методів навчання. Акцентовано увагу на важливості «згортання» та «стиснення» навчальної інформації в постійно зростаючих її об'ємах. В статті розкрито зміст поняття «візуалізація» навчальної інформації. Проаналізовано основні підходи науковців, дослідників до визначення форм візуалізації навчальної інформації та їх особливості. Розкрито потенціал навчальних дисциплін щодо розвитку особистості при умові використання різних форм візуалізації. Розглянуто доцільність використання окремих форм візуалізації, зокрема, блок-схем, опорних конспектів, фреймів, карт пам'яті на прикладі навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність». Наведено зразки розроблених форм візуалізації на прикладі дисципліни «Педагогічна майстерність» для майбутніх педагогів.

Ключові слова: згортання, візуалізація, стиснення, педагогічна майстерність.

Людмила Благодаренко

Зошит для лабораторних робіт як засіб регуляції та стимуляції пізнавальної діяльності учнів

У статті здійснено аналіз основних причин, які зумовлюють недостатню ефективність фронтальних лабораторних робіт з фізики в основній школі. Визначено функції зошита для лабораторних робіт як навчального посібника.

Ключові слова: фронтальні лабораторні роботи, зошит для лабораторних робіт.

Анатолій Брехунець

Підготовка учнів основної школи до самостійної роботи за підручниками з креслення

У статті визначені основні положення організації самостійної роботи учнів при вивченні креслення. Проаналізовано специфіку самостійного використання підручників учнями при рішенні задач з креслення. Конкретизовано інформацію щодо технічних знань без яких графічна діяльність та самостійна робота за підручником з креслення не є можливою.

Ключові слова: креслення, самостійна робота, підручник, учні основної школи, задачі з креслення.

Катерина Воробйова

Організаційні засоби формування первісних стохастичних уявлень в учнів на уроках математики в класах гуманітарного напрямку

Формування систематизованих первісних стохастичних уявлень зв'язано з уявною переробкою і перетворенням елементів наочної й описової статистики й основних ймовірносних понять. Уміння користуватися відповідними математичними поняттями характеризує знання цих властивостей. Однак багато хто з цих властивостей можуть пропустити недостатньо чітко за відверненими математичними об'єктами. Необхідно вміти бачити за числовими характеристиками і геометричними ілюстраціями статистичних зведень реальні властивості досліджуваного явища. На підставі цього, ми можемо вважати критерієм сформованості первісних статистичних уявлень сформованість визначеної системи умінь і навичок, зв'язаних із засвоєнням елементів наочної й описової статистики й основних ймовірнісних понять, та уміння формулювати на їхній основі правильні висновки (приймати рішення) про досліджуване явище стохастичної природи.

Ключові слова: первісні стохастичні уявлення, організаційні засоби, диференційоване навчання.

Тетяна Гожченко

До питання виконавської майстерності студентів у процесі самостійної підготовки в класі основного музичного інструменту

У статті розглядається проблема самостійної підготовки студентів у класі з основного музичного інструменту. Автор досліджує історичний аспект проблеми формування самостійності в процесі фахової музично-педагогічної підготовки, аналізує сутність даного поняття, описує етапи самостійного опрацювання музичного твору.

Ключові слова: музичне виконавство, самостійна робота, самопідготовка, педагогічне керівництво.

Анатолій Кучер

Підходи до вирішення психолого-педагогічних умов формування комунікативних умінь

У статті розкриті результати аналізу наукових підходів до вирішення психолого-педагогічних умов формування комунікативних умінь. Визначено необхідність наукового обґрунтування психолого-педагогічних умов формування вмінь професійного спілкування майбутніх фахівців агроекономічного профілю.

Ключові слова: комунікативні вміння, психолого-педагогічні умови.

Лідія Молорова

Структурно-функціональна модель формування естетичних уподобань учнів-підлітків на основі сприйняття музики

У статті розкриваються результати теоретико-емпіричного дослідження й запропонована структурно-функціональна модель формування естетичних уподобань учнів-підлітків. Ця модель дозволяє простежити за процесом формування естетичних уподобань засобами сприйняття музичного матеріалу.

Ключові слова: естетичне виховання, естетичні уподобання, структурно-функціональна модель, підлітки, сприйняття музичного матеріалу.

Світлана Моцак

Методика організації позаурочної роботи з історії у профільних класах

Автор пропонує методику цілеспрямованого формування історичної компетентності старшокласників засобами пошуково-дослідницької діяльності. Позаурочна робота, має значний потенціал для формування та реалізації як ключових компетентностей, так і створює особливо сприятливе підґрунтя для розвитку предметних компетентностей в галузі «Історія».

Ключові слова: компетентність, предметна компетентність, історична компетентність, позаурочна робота.

Людмила Перфільєва, Павло Дячук

Особливості проведення лабораторного заняття «Гриби» з використанням інтерактивних технологій

У статті подані матеріали розробки моделі лабораторного заняття по темі «Гриби», з використанням інтерактивних технологій. Заняття побудовано у вигляді гри з елементами кооперативного навчання: «мозковий штурм», «карусель», «спільний проект». Окремі елементи моделі заняття майбутні вчителі можуть використовувати в школі на уроках природознавства та біології.

Ключові слова: інтерактивне навчання, студенти, гриби, класифікація, особливості будови, практичне значення.

Руслана Романишин

Застосування технологічного підходу на уроках математики у початковій школі

У статті здійснено аналіз поняття технологічного підходу до навчання і поняття технології в цілому. Проведено розмежування понять технологія та методика навчання. Розкривається зміст та специфіка деяких навчальних технологій та показано їх реалізацію на уроках математики у початковій школі. Розкрито суть технології досягнення успіху та встановлено, що реалізація цієї технології в навчальному процесі дозволяє кожній дитині працювати у своїй групі за певним навчальним рівнем. Також здійснено розробку завдань і запропоновано оптимальний механізм оцінювання навчальних досягнень учнів.

Ключові слова: технологічний підхід, навчальна технологія, навчальний процес, методика навчання.

Любов Свинарук

Розвиток зв'язного мовлення – запорука успішного навчання в школі

Кінцева мета мовленнєвого розвитку випускника дошкільного закладу – сформованість у нього комунікативної компетенції. Своєчасний і якісний розвиток зв'язного мовлення – важлива умова повноцінного мовленнєвого розвитку випускника дошкільного навчального закладу. Цілеспрямована робота з розвитку зв'язного мовлення дітей має вестися на більш високому рівні, спрямовуватись на розвиток мовного чуття, мовних здібностей дитини.

Ключові слова: мова, дошкільник, мовленнєва компетенція.

Світлана Штремель

Інноваційні технології естетичного виховання дітей дошкільного віку засобами музичного мистецтва

У статті розкрито особливості сучасних технологій естетичного виховання дітей засобами музичного мистецтва, здійснено аналіз їх ефективності у практичній діяльності вітчизняних дошкільних навчальних закладів.

Ключові слова: педагогічні технології, естетичне виховання, особистість дитини.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ Й УЧНЯ

Вікторія Ільман

Корекційно-розвивальна робота в першому класі сільської школи як умова забезпечення навчальної успішності учнів

У статті розглядається проблема психологічної готовності дітей до навчання в умовах сільської школи. Обґрунтовано необхідність проведення корекційно-розвивальної роботи з сільськими першокласниками. Описано авторську програму, подано її структуру та зміст. Результати експериментального дослідження, що наведені в статті, підтверджують ефективність корекційно-розвивальної програми та доводять, що її застосування забезпечить підвищення рівня психологічної готовності дітей до навчання та попередить виникнення дезадаптації у першокласників.

Ключові слова: психологічна готовність, сільська школа, першокласники, корекція, розвиток.

Олена Лугіна

Сутність розвитку навчально-пізнавальної діяльності дошкільника

У статті розповідається про розвиток навчально-пізнавальної діяльності дошкільника. Висвітлено окремо терміни «навчальна діяльність» і «пізнавальна діяльність» дошкільника, які не можуть існувати окремо, адже через навчання відбувається пізнання і навпаки. Метою навчально-пізнавальної діяльності є засвоєння дітьми знань, умінь і навичок творчої діяльності (пошук нової інформації, оволодіння знаннями про природу, людину, суспільство тощо). Основну увагу присвячено організації навчально-пізнавальної діяльності у дошкільному навчальному закладі, тому що організована навчально-пізнавальна діяльність є надзвичайно важливою.

Ключові слова: розвиток, навчально-пізнавальна діяльність, дошкільник, дошкільний навчальний заклад, організована навчально-пізнавальна діяльність.

Світлана Луців

Теоретико-методологічні основи драми в історії педагогіки

У статті досліджуються теоретико-методологічні основи драми; вивчається та аналізується внесок зарубіжних психологів у формування педагогічної теорії про використання драми як навчально-виховного методу. Акцентовано увагу на погляди психологів-гуманістів і педагогів які, критикуючи деперсоналізацію виховного процесу, виступали за виховання як таке, що не підлягає жодним інтенціям (намірам), некероване, недирективне, а отже, таке, яке виключає нав'язування дітям і молоді чого-небудь, відмовляється від примушування. Вони пропонували стимулювати вихованців до самостійного, активного й творчого розвитку. Вважали, що творчий розвиток радше належить до сфери емоційних переживань, ніж інтелектуальної чи суспільної сфери.

Ключові слова: драма, метод, концепція, розвиток, виховання.

Олена Коростелева

Особливості розвитку пам'яті у молодших школярів у процесі навчання

У статті розглянуті питання розвитку пам'яті що навчаються в молодшій школі і застосування спеціальних прийомів, що забезпечують у них ефективність цілеспрямованого запам'ятовування. Проаналізовано результати сучасного дослідження пам'яті, а також здатність молодших школярів до самоконтролю.

Ключові слова: пам'ять, види пам'яті, розвиток пам'яті, цілеспрямоване запам'ятовування.

Тамара Кравченко

Ідеї соціалізації у контексті поглядів науковців Сполучених Штатів Америки

У статті аналізуються погляди американських дослідників – представників різних наукових течій на сутність соціалізації, визначення місця та ролі особистості в соціалізаційних процесах.

Ключові слова: особистість, соціалізація, Сполучені Штати Америки.

ВИХОВНА РОБОТА

Олександр Безлюдний

Сімейні виховні традиції в історичній ретроспективі: досвід України і Сполучених Штатів Америки

У статті подається порівняльний аналіз традицій виховання в українській та американській сім'ї; розглядається роль батька і матері у виховання дитини, характеризуються пріоритети, які поставали перед сімейним вихованням протягом історичного розвитку, окреслюються їх спільні та відмінні риси.

Ключові слова: американська сім'я, українська сім'я, традиції, зміст виховання, засоби виховання.

Леся Карнаух

Методологічні засади виховання безпечної поведінки дошкільників в соціальному середовищі

Стаття присвячена висвітленню сучасних методологічних засад виховання безпечної поведінки дошкільників у соціумі. Автором зроблена спроба означити підходи та принципи виховання безпечної поведінки дітей у соціальному середовищі та їх змістовне наповнення.

Ключові слова: життєва компетентність, безпечна поведінка, діти дошкільного віку, соціальне середовище.

Андрій Кований

Сім'я та родинне виховання: площина дослідження

У статті продемонстровано площину дослідження проблематики історії сім'ї, родинного виховання, розкрито причини слабого вивчення галузі сімейного виховання. З'ясовано, що дана тема потребує системного міждисциплінарного підходу до вивчення основних закономірностей та тенденцій розвитку сім'ї, її функцій, особливостей.

Ключові слова: сім'я, родинне виховання, педагогічна наука.

Тетяна Кочубей

До проблеми гуманістичного виховання в системі шкільної освіти США

У статті обґрунтовано завдання й особливості впровадження концепції гуманістичного виховання в систему шкільної освіти США, визначено роль учителя у цьому процесі.

Ключові слова: концепція гуманістичного виховання, гуманістичне навчання і виховання, гуманістична педагогіка.

Олена Петришен

Дитяче самоврядування як чинник виховання школярів в колективі (20–30-рр. ХХ століття)

У статті розглядається питання дитячого самоврядування як одного з важливих аспектів колективного виховання школярів в 20-30-х роках ХХ століття в Україні. Основна увага приділяється дитячій кооперації, роботі дітей за ланками та дитячій самодіяльності.

Ключові слова: колектив, виховання, кооперація, ланка, самодіяльність, самоврядування.

Ірина Харченко

Педагогічні аспекти виховання особистості дитини дошкільного віку засобами хореографічного мистецтва

У статті розглядаються педагогічні аспекти виховання особистості дитини дошкільного віку на заняттях з хореографії. Обґрунтовано позитивний вплив хореографічного мистецтва на загальний та творчий розвиток дошкільників, надано методичні рекомендації щодо організації та проведення занять з хореографії. Увага акцентується також на психофізичному розвитку дитини під час занять танцями, автор наголошує на необхідності правильного підбору музики, вивчення елементів танцю відповідно до вікових особливостей дитини та коректному педагогічному супроводі на заняттях з хореографії.

Ключові слова: хореографічне мистецтво, розвиток дошкільника.

Оксана Хомішак

Особливості батьківського виховання дитини в сім'ї

У статті аналізується виховний потенціал батька. Визначено специфіку батьківського виховання та запропоновано модель демократичних та рівноправних взаємин батька і дитини. Представлено трансформацію тендерних стереотипів українців щодо сільського виховання.

Ключові слова: сім'я, виховний потенціал, батько, мати, виховання, дитина.

Олександр Шамич

Роль дитячих спортивних об'єднань за місцем проживання у формуванні громадської активності молодших підлітків

У статті розкрито вплив середовища, зокрема дитячих спортивних об'єднань за місцем проживання, на формування громадської активності молодших підлітків; визначено, що таке мікросередовище, місце проживання, дитяче спортивне об'єднання за місцем проживання, фізкультурні гуртки, спортивні секції, фізкультурно-спортивні клуби, дворові групи, фізкультурно-спортивна діяльність.

Ключові слова: дитяче спортивне об'єднання, місце проживання, молодші підлітки, громадська активність.

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Ірина Єсьман

Педагогічна освіта батьків як історико-педагогічна проблема (50–70 роки ХХ століття в Україні)

У статті, на основі аналізу наукової літератури, розглядаються теоретичні питання змісту та організації педагогічної освіти батьків у досліджуваний період. Проаналізовано та узагальнено досвід практичної реалізації педагогічної освіти батьків у 50–70-х роках ХХ століття в Україні. Сформульовано висновки за результатами дослідження, які сприяють ефективному вирішенню проблеми в сучасній педагогіці і школі.

Ключові слова: сім'я, педагогічна освіта батьків.

Юлія Жовноватюк

Психолого-педагогічні основи формування особистості молодших школярів у вітчизняних педагогічних теоріях ХХ століття

У статті аналізуються рекомендації видатних вітчизняних педагогів щодо

формування особистості молодших школярів. Проблема формування особистості дитини молодшого шкільного віку набуває особливої актуальності, оскільки в останні роки в Україні активізується процес реформування всіх ланок освіти, спрямований на її демократизацію, гуманізацію та гуманітаризацію, що робить необхідним об'єктивне вивчення нашого минулого, творче засвоєння найкращих здобутків наших співвітчизників-педагогів.

Ключові слова: особистість, формування особистості молодшого школяра, духовний світ дитини, розвиток педагогічної думки, історичний аспект, особистий приклад дорослого, позитивні якості особистості дитини, покарання, пошуки прогресивних педагогів.

Ганна Іванюк

Етапи розвитку сільської школи в Україні в історико-педагогічному контексті (1958–2000 рр.)

У статті розглянуто характерологічні особливості етапів розвитку сільської школи в Україні 1958–2000 рр. за результатами історико-педагогічних розвідок. Розкрито основні тенденції розвитку сільської школи в досліджуваній період. Охарактеризовано основні завдання і функції, що були визначені та розв'язані сільською школою.

Ключові слова: сільська школа, історичні періоди, етапи розвитку сільської школи, навчально-методичне забезпечення, мережа сільських шкіл.

Надія Калініченко

Інноваційні підходи до трудової підготовки учнів у авторських сільських школах В. О. Сухомлинського, І. Г. Ткаченка, О. А. Захаренка (друга половина ХХ століття)

У статті розкриваються авторські підходи до розбудови новаторських моделей сільських шкіл педагогами-гуманістами В. О. Сухомлинським, І. Г. Ткаченком, О. А. Захаренком у другій половині ХХ століття. Відрефлексовано системні підходи до розробки змісту й структури трудової підготовки учнів.

Ключові слова: сільська школа, трудова підготовка, продуктивна праця, авторські сільські школи, трудове виховання, соціалізація.

Олена Крутько

Динаміка змін у термінології, застосованій в статтях з питань ТЗН (50-ті – 70-ті роки ХХ століття)

В статті розглянута динаміка змін в термінологічному апараті, застосованій в публікаціях з питань технічних засобів навчання на сторінках українських фахових видань в 50–70-ті роки ХХ століття.

Ключові слова: дослідження, наочність, термін, технічні засоби навчання, публікація.

Юлія Радченко

Професійна підготовка вчителя у творчій спадщині П. Юркевича

У статті вивчаються ідеї професійної підготовки вчителя у творчій спадщині П. Юркевича. Окреслюється зміст професійної підготовки вчителя і визначається внесок вченого у розробку наукових засад фахової підготовки педагогічних кадрів ХІХ ст.

Ключові слова: професійної підготовки вчителя, зміст професійної підготовки вчителя, наукових засад фахової підготовки вчителя.

Ірина Регейло

Проблема підготовки кадрів вищої кваліфікації в Україні у XX столітті: історіографія і джерельна база дослідження

У статті подано історіографію дослідження проблеми підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні періоду Радянської соціалістичної республіки (1919–1991 рр.). Виділено й описано основні групи історико-педагогічних джерел для системного аналізу та узагальнення матеріалу у визначених хронологічних межах: архівні документи, підзаконні нормативно-правові акти, відомчі документи і нормативно-методичні матеріали міністерств, статистичні збірники і довідники, педагогічні видання, наукові дослідження.

Ключові слова: *наукові, науково-педагогічні кадри, історіографія, джерельна база, історико-педагогічні джерела,*

Світлана Сечка

Проблема соціалізації студентської молоді у громадських об'єднаннях та організаціях в педагогічній теорії 60–80-х років XX ст.

У статті розглядаються найбільш характерні підходи до тлумачення терміну «соціалізація» у вітчизняній педагогіці 60–80-х років XX ст., подаються ключові етапи соціалізації особистості, робиться спроба визначити роль та значення громадських об'єднань та організацій у процесі соціалізації студентської молоді, а також з'ясувати ступінь прояву в них соціальної активності.

Ключові слова: *соціалізація, соціальна активність, студентська молодь, соціальна практика, громадська організація, студентські будівельні загони, студентські конструкторські бюро.*